

Θαβώριος λόγος

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Σωτήρα μου, η εικόνα του θεϊκού
προσώπου σου υπερεκχειλίζει
τη χάρη σ' αυτούς που
προσέρχονται.

Θαβώριος Λόγος

Διμηνιαία έκδοση ενημέρωσης και πνευματικής οικοδομής

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Ιερός Ναός

Μεταμορφώσεως του Σωτήρος

της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Τηλ.: 2310-828 989

Fax: 2310-888 375

www.inmetamorfoseos.gr

Facebook: Ιερός Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος

Υπεύθυνος Σύνταξης:

Αρχ/της Νικόλαος Παπαγεωργίου

Συντακτική ομάδα:

Ιεροδιάκονος Δημήτριος Κυριάκου

Φωτεινή Γιαννοπούλου

Δομνίκη Νικολοπούλου

Μαρία Ψωμά

Ευαγγελία Κατραμίδου

Χρυσούλα Κουτελιέρη-Μαυράκη

Δήμητρα Λαφάρα

Οι απόψεις που παρουσιάζονται σε κάθε κείμενο - άρθρο εκφράζουν το συγγραφέα αποκλειστικά και όχι τη συντακτική ομάδα του περιοδικού.

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου *Μια συνάντηση με την αρχαία λειτουργική παράδοση των Ιεροσολύμων*

Κάθε 23^η Οκτωβρίου, την ημέρα κατά την οποία η Εκκλησία μας τιμά τον Άγιο Ιάκωβο τον Αδελφόθεο, μας δίδεται η ευκαιρία να έλθουμε σε επαφή με την τέλεση της εν πολλοίς άγνωστης και ξεχασμένης Θείας Λειτουργίας του Αγίου Ιακώβου.

Για την κατανόηση της προέλευσης και του περιεχομένου της εν λόγω θείας λειτουργίας, θα ήταν καλό να αναφερθούμε ακροθιγώς στους διάφορους λειτουργικούς τύπους της χριστιανικής λατρείας.

Στα μεγάλα εκκλησιαστικά κέντρα της αδιαίρετης χριστιανικής οικουμένης (Ρώμη, Κωνσταντινούπολη, Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Ιερουσαλήμ), διαμορφώθηκαν ξεχωριστοί λειτουργικοί τύποι, έκαστος των οποίων είχε σε χρήση ξεχωριστό τυπικό για την τέλεση του μυστηρίου της θείας ευχαριστίας.

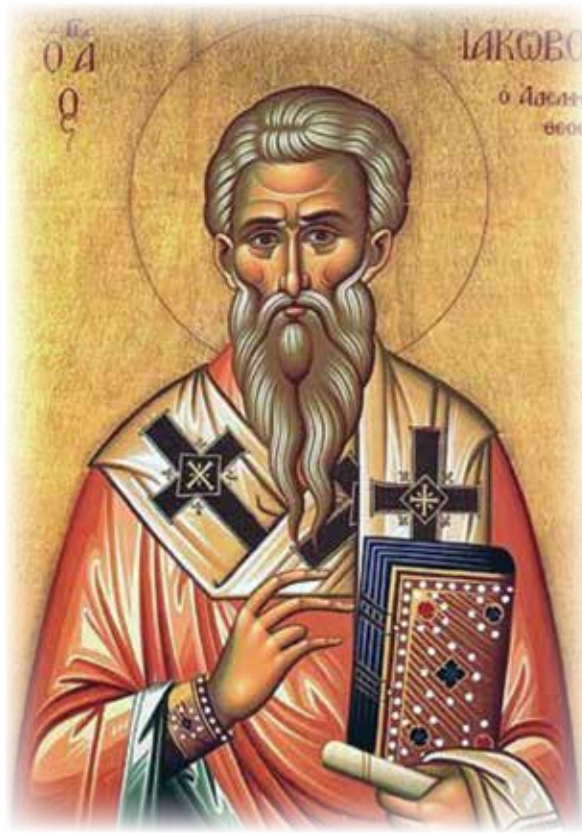
Ως εκ τούτου, προέκυψαν διάφορα κείμενα θείων λειτουργιών, τα οποία αποκρυστάλλωναν τη λατρευτική εμπειρία του εκάστοτε εκκλησιαστικού κέντρου.

Η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου λοιπόν, ανήκει στο λεγόμενο δυτικό συριακό ή αντιοχειανό τύπο και αποτυπώνει τη λειτουργική παράδοση της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων. Υποστηρίζεται μάλιστα,

ότι ο πυρήνας της έχει αποστολική προέλευση, εξ ου και η απόδοσή της στον Άγιο Ιάκωβο τον Αδελφόθεο, ο οποίος, ως γνωστόν, υπήρξε ιδρυτής και πρώτος επίσκοπος της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων.

Ωστόσο, το πλήρες λειτουργικό κείμενο δε μπορεί να είναι παλαιότερο του 4^{ου} αιώνα. Η τέλεσή της διαδίδεται και εκτός των Ιεροσολύμων ενώ, από τον 12^ο αιώνα, αρχίζει βαθμιαία να εκτοπίζεται και εν συνεχεία, αντικαθίσταται πλήρως από τις γνωστές μας θείες λειτουργίες.

Αντιπαραβάλλοντας τη Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου με τις εν χρήσει Θείες Λειτουργίες του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου και του Μεγάλου Βασιλείου (οι οποίες ανήκουν στο βυζαντινό λειτουργικό τύπο), παρατηρούμε ότι κύρια χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν τη μεν από τις δε, αποτελούν η έναρξη με την είσοδο και την ενθρόνιση του Ιερού Ευαγγελίου επί της Αγίας Τραπέζης (η οποία αντιστοιχεί στη σημερινή Μικρά Είσοδο), η ανάγνωση και παλαιοδιαθηκικού-προφητικού αναγνώσματος (εκτός του αποστολικού και του ευαγγελικού, που υπάρχει σήμερα), η προσκομιδή των τιμίων δώρων αμέσως μετά την ανάγνωση του Ευαγγελίου και

την απόλυση των κατηγουμένων (τυπικό το οποίο υπήρχε και στις βυζαντινές θείες λειτουργίες, πριν η ακολουθία της προσκομιδής μεταφερθεί χάριν ευκολίας και συντομίας, στη διάρκεια της ακολουθίας του όρθρου), καθώς και ο διαφορετικός τρόπος απόλυσης των πιστών (δίχως το σημερινό Δι' Ευχών).

Στα παραπάνω, πρέπει να προστεθεί και ο αρχαίος τρόπος κοινωσίας του Σώματος και του Αίματος, τον οποίο μετέρχονται οι λειτουργοί κατά την κοινωνία των πιστών.

Συγκεκριμένα, ο ιερέας μεταδίδει στον πιστό ξεχωριστά το Σώμα σε μικρές μερίδες, χωρίς να χρησι-

μοποιεί τη λαβίδα, ενώ ο διάκονος προσφέρει το Αίμα απευθείας από το Άγιο Ποτήριο.

Εν κατακλείδι, η Θεία Λειτουργία του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου, μας προσφέρει την ευκαιρία να έλθουμε σε επαφή με τον πλούτο ενός άγνωστου σε εμάς λειτουργικού τύπου, ενώ μας μεταφέρει στην ατμόσφαιρα των ευχαριστιακών συνάξεων της Αποστολικής Εκκλησίας των Ιεροσολύμων, της μητέρας, όπως έχει χαρακτηριστεί, Εκκλησίας όλων των Εκκλησιών.

*Ιεροδιάκονος
Δημήτριος Κυριάκου*

Η πολύτεκνη οικογένεια και η κρίση

Η οικογένεια που έχει την ευλογία να έχει πολλά παιδιά έχει ήδη αναπτύξει μια ορθολογισμένη οικονομία προκειμένου να αντιμετωπίσει τα αυξημένα έξοδά της. Σε αυτή τη δύσκολη περίοδο της χειμαζόμενης κατάστασης καλείται να αντιμετωπίσει, βέβαια, με ακόμη καλύτερο τρόπο τις αυξημένες ανάγκες και μάλιστα με λιγότερα χρήματα. Ο τρόπος αντιμετώπισης ξεκινά αρχικά με την ψυχολογική υποστήριξη των παιδιών – αυτό που συμβαίνει αφορά όλους και όχι μόνον τη δική μας οικογένεια, είναι κάτι που μαζί θα το αντιμετωπίσουμε, η ενότητα, η αγάπη, η σύμπνοια, η ελπίδα και η συνεργασία θα αποδώσουν!

Στη συνέχεια, αντιμετωπίζονται οι ανάγκες με βαθμό προτεραιότητας, τι μπορούμε να περιορίσουμε και τι πρέπει οπωσδήποτε να αντιμετωπίσουμε π.χ. μπορούμε να παραλείψουμε κάποιες δραστηριότητες εξωσχολικές, πρέπει όμως να γίνουν κάποια μαθήματα στα παιδιά που ετοιμάζονται για εξετάσεις. Ανταλλάσσουμε τα ιδιαίτερα μαθήματα με ομαδικά, αξιοποιούμε τα δωρεάν μαθήματα ενίσχυσης ή διδασκαλίας π.χ. από την ενορία, το σχολείο ή το δήμα αντί να πληρώνουμε γι' αυτά και επιλέγουμε μεταξύ των δραστηριοτήτων ποιες είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν φέτος και ποιες είναι δυνατόν να πραγματοποιη-

θούν φέτος και ποια πρέπει να περιμένουν τις καλύτερες μέρες. Η αξιοποίηση που φόρεσαν τα μεγαλύτερα παιδιά, το καθημερινό φαγητό αλλά και την ψυχαγωγία μπαίνουν, επίσης, σε εφαρμογή με στόχο τη μείωση των οικογενειακών δαπανών με πνεύμα όχι μίζερο αλλά ευρηματικό και πρωτότυπο. Η κρίση είναι μία ευκαιρία επαναπροσδιορισμού των αληθινών αξιών και του γνήσιου τρόπου διασκέδασης και επικοινωνίας από όπου είχαμε απομακρυνθεί λόγω καταναλωτισμού.

Προσκλήσεις φίλων στο σπίτι, επιτραπέζια παιχνίδια, με ταινία για όλη την οικογένεια και των φίλων της – μικρών και μεγάλων, ένας περίπατος στο κοντινό βουνό ή παραλία με ένα σπιτικό πικ – νικ είναι προτάσεις για ψυχαγωγία και οικογενειακή – φιλική παρεούλα που δεν στοιχίζει πολλά αλλά αξίζει τα μάλιστα. Η κρίση είναι μία πραγματικότητα. Ο τρόπος που θα την αντιμετωπίσουμε είναι υπόθεση του κάθε σπιτικού και η πολύτεκνη οικογένεια με την αγάπη και το πνεύμα σύμπνοιας και ομαδικότητας που πρέπει να τη διακρίνει πρέπει να βρει τις στρατηγικές που θα τη βοηθήσουν να αντέξει και να ξεπεράσει τις Συμπληγάδες.

Επιμέλεια
Χρυσούλα Κουτελιέρη-Μαυράκη
Ψυχοπαιδαγωγική Σύμβουλος

« Είπε γέρων... »

Κάποιος Γέροντας Ερημίτης κατέβηκε με τον υποτακτικό του στην πόλη. Οι δουλειές τους ανάγκασαν να μείνουν μερικές μέρες εκεί. Όταν έβγαιναν το πρωί στον δρόμο, παρατηρούσαν πως πολλοί άνθρωποι, γυναίκες κι άνδρες, περνούσαν από το νεκροταφείο. Καθένας στεκόταν, άλλος λίγο, άλλος πολύ, στο μνήμα του νεκρού του κι έκλαιγε και στέναζε και μοιρολογούσε. Πόσο ψυχικό πόνο έκρυβε ο καθένας τους!

- Βλέπεις πόσα δάκρυα χύνουν όλοι τούτοι, παιδί μου; είπε ο Γέροντας στον υποτακτικό του. Κι όμως, το πένθος τους δεν είναι κατά Θεόν, δεν κλαίνει πς αμαρτίες τους. Αν εμείς δεν χύσουμε τόσα δάκρυα για τις δικές μας αμαρτίες, δεν ξέρω αν θα σωθούμε.

Όταν γύρισαν στην έρημο, η πρώτη τους δουλειά ήταν ν' ανοίξουν δύο τάφους δίπλα-δίπλα, καθένας για τον εαυτό του. Από τότε περνούσαν πολλές ώρες της ημέρας στο κοιμητήριο εκείνο κι έκλαιγαν για την ψυχή τους, σαν να είχαν μπροστά τους πολυαγαπημένο νεκρό. Αν καμιά φορά ο νέος αποκοιμιόταν, ύστερα από την νυχτερινή τους προσευχή, ο Γέροντας τον ξυπνούσε γρήγορα, θυμίζοντάς του πως οι άνθρωποι στην πόλη θα είχαν φθάσει πια στο νεκροταφείο και θα είχαν αρχίσει το έργο τους.

- Είναι σκληρή σαν πέτρα η ψυχή μου σήμερα και δεν μπορώ να κλάψω, έλεγε καμιά φορά στον Γέροντά του ο υποτακτικός.

- Αγωνίσου λίγο ακόμη, παιδί μου, τον παρακινούσε εκείνος. Ο Θεός θα δει τον κόπο σου και θα σε ελεήσει. Η καρδιά που θα δεχτεί μια σαιΐπά πληγώνεται και δεν βρίσκει πια γιατρειά. Το ίδιο παθαίνει κι όταν την πλήξει το κατά Θεόν πένθος. Ο πόνος δεν φεύγει πια απ' αυτήν. Μέχρι θανάτου μένει πληγωμένη.

Άλλοτε πάλι, που ο νέος άρχισε να χορταίνει υπερβολικά, ο Γέροντας τον συμβούλευε ν' αγαπήσει την εγκράτεια σε όλα.

- Παραπονιέσαι, παιδί μου, πως σκληραίνειται συχνά η καρδιά σου και δεν χύνει δάκρυα. Το πένθος μοιάζει με το αναμμένο λυχνάρι, που αν τ' αφήσεις απροφύλακτο, σβήνει στην στιγμή. Η πολυφαγία και η πολυπνία το μαραΐνουν. Η καταλαλιά και η πολυλογία το εξαφανίζουν ολοκληρωτικά. Ο ευλαβής άνθρωπος, που αγαπά τον Ιησού κι επιθυμεί να διατηρήσει το πένθος στην καρδιά του, πρέπει στην καθημερινή του ζωή να κάνει θυσίες για χάρη Του.

- Τί είδους θυσίες; ζήτησε να μάθει ο νέος.

- Μικρές θυσίες, που όταν πς ακούμε δεν μας κάνουν εντύπωση, μια που σφυρηλατούν τον χαρακτήρα και τον κάνουν όμοιο με τον χαρακτήρα του Χριστού, εξήγησε ο Γέροντας.

Βρίσκεις, λόγου χάρη φρέσκο ψωμί, άφησε να το φάει άλλος κι ευχαριστήσου εσύ με το ξερό, για την αγάπη του Χριστού. Σου φέρνουν καλό κρασί, ανακάτεψε το με ξύδι για χάρη Εκείνου που ποτίστηκε ξύδι και χολή επάνω στον Σταυρό για την αγάπη σου ή πεις πολύ λίγο κι άφησε το περισσότερο λέγοντας: αυτό είναι το μέρος του Χριστού.

Αν έχεις μαλακό προσκέφαλο, άφησε το κατά μέρος και βάλε λιθάρι κάτω από την κεφαλή σου για τον Χριστό. Αν κρυώνεις στον ύπνο σου γιατί δεν έχεις σκεπάσματα, μην παραπονεθείς. Συλλογίσου πως κι ο Χριστός, γυμνός επάνω στον Σταυρό, κρύωνε κάποτε για χάρη σου.

Μην θέλεις να είναι το φαγητό σου καλοπεριποιημένο. Θυμήσου πως πείνασε και δίψασε για σένα ο Χριστός. Ανάμισε καθετί που κάνεις με λίγη ελπίη και ζήσε ταπεινά, όπως έζησε στην γη ο Χριστός μας, για να βρεις αιώνια ανάπαυση στην Βασιλεία Του.

Επιμέλεια:
Λαφάρα Δήμητρα

1821-2021

200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Δελφών & Μιαούλη,
Τηλ.: 2310-828989

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟ
ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΟ
ΤΟ ΕΤΟΣ
2021

Ημερολόγιο τοίχου επετειακό για την για τα 200 χρόνια
από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης.
Μπορείτε να το προμηθευτείτε από το Ναό μας!

ΕΝΟΡΙΑ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ

Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020

Μέσα στην παραφροσύνη των ημερών που ζούμε, φαίνεται να υπάρχουν κάποιοι λίγοι που αθόρυβα εργάζονται για το καλό όλων μας. Εκεί που πιστέψαμε πως όλα επανέρχονται σιγά – σιγά στην προ κορωνοϊού εποχή, γιατί έτσι θα θέλαμε, φαίνεται πως ο ιός δεν έπαψε να ζει ανάμεσά μας και να μας απειλεί λιγότερο ή περισσότερο. Ωστόσο ο χρόνος κυλάει κι έφθασε ο ζεστός Αύγουστος με τις δυο μεγάλες εορτές της Χριστιανοσύνης, που για την ενορία μας έχουν ιδιαίτερη σημασία μια Δεσποτική, τη Μεταμόρφωση του Σωτήρος και μια Θεομητορική, την Κοίμηση της Θεοτόκου.

Η γλυκιά σιωπή που διαδέχονταν τον καυτό αναβρασμό της ημέρας, μας οδηγούσε στη συνάντηση με τη Θεομήτορα. Μ' αυτήν που τιμήθηκε με την μοναδική ευλογία, να γίνει μητέρα του Θεού, μητέρα όλων μας και μεσίτρια στον φιλόνητο Θεό.

Προσερχόμασταν με πίστη και λαχτάρα για το αληθινό, τηρώντας τα απαραίτητα υγειονομικά μέτρα, λόγω κορωνοϊού, για να την υμνήσουμε και να την δοξάσουμε την περίοδο του Δεκαπενταύγουστου. Προχωρούσαμε με ιερό πόθο για την Παράκληση προς τη «θερμήν πρεσβείαν, τό άπροσμάχητον τείχος». Θέλαμε να συναντήσουμε των θλιβομένων την

χαρά και ν' αποθέσουμε σ' αυτήν «τήν πάσαν έλπίδα μας». Γι' αυτό, καθώς ψάλλαμε τον Παρακλητικό της Κανόνα, είχαμε την αίσθηση πως αναπηδούσαν μυστικές φλόγες, που φώτιζαν τον κόσμο της ψυχής μας και απάλυναν τους εσωτερικούς μας πόνους!

Δεν είναι οι καμπάνες που γίνονται αφορμή τέτοιων στοχασμών. Είναι οι μορφές που δεσπόζουν τον Αύγουστο στον Ορθόδοξο, Ελληνικό χώρο. Του Χριστού και της Παναγίας. Το φως που εκπέμπουν! Κι αυτό το φως σημαδεύει την ενορία μας με την ετήσια εορτή **της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος**. Αυτό ακριβώς που συνέβη τη νύχτα της γέννησής Του, όταν οι απλοί ποιμένες άκουσαν τον αγγελικό ύμνο, όπως μας λέει το Ευαγγέλιο, το ίδιο συνέβη πολλά χρόνια αργότερα, την ημέρα που βαπτιζόταν ο Ιησούς στον Ιορδάνη, όταν ακούστηκε η ίδια φωνή από τον ουρανό, ενώ τα ίδια λόγια ακούστηκαν και κατά τη Μεταμόρφωση... «Οὗτος ἐστίν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός...» Τελικά δοξάζεται εδώ στο όρος Θαβώρ παρουσία των τριών μαθητών Του, του Πέτρου, του Ιωάννη και του Ιακώβου.

Το υλικό φως λάμπει από μια συγκεκριμένη πηγή και φωτίζει προς κάποια κατεύθυνση, γι' αυτό δημιουργεί σκιές. Το άλλο φως, το θείο,

κατακλύζει τα πάντα, δεν αφήνει σκιές, δε μένει κάτι έξω από τη λάμψη του. Είναι ακριβώς το υπερκόσμιο φως μέσα στο οποίο βρέθηκαν οι μαθητές του Κυρίου κατά τη Μεταμόρφωσή Του στο όρος Θαβώρ, το φως της θείας φύσεως του Χριστού μας. Αυτό που ακτινοβολεί ο Θεός! Το αιώνιο, άκτιστο, αδημιούργητο, που εμπνέει και δίνει πνευματική αγαλλίαση.

Το σπουδαίο αυτό γεγονός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος γιόρτασε η ενορία μας και φέτος με μεγάλη λαμπρότητα στις 6 Αυγούστου. Ενωρίτερα όμως την Κυριακή 2 Αυγούστου ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου κ. Ανδρέας από την Εκκλησία της Κρήτης, ιερούργησε στον ιερό μας Ναό, όπου χειροτόνησε σε διάκονο τον μοναχό Δημήτριο Κυριάκου, πτυχιούχο του τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης και υποψήφιου διδάκτορα.

Ο νέος Διάκονος στο λόγο του τόνισε ότι δοξάζει τον Τριαδικό Θεό, που τον αξίωσε να λάβει το πρώτο βαθμό της Ιεροσύνης και ευχαρίστησε όλους όσοι συνετέλεσαν και βοήθησαν στην ανατροφή του και την καλλιέργεια της ιερατικής κλίσης του. Ο νέος Διάκονος θα διακονεί με την ευλογία του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου μας στην ενορία μας αρχικαιρού. Ο Θεός με την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος ως κάνει να ξε-

χειλίσσει μέσα του η πίστη, η αγάπη, η δύναμη και ο αγιασμός.

Την παραμονή, 5 Αυγούστου, τελέστηκε Μέγας Πολυιερατικός Εσπερινός της εορτής, με αρτοκλασία. Μετά το τέλος του εσπερινού προσφέρθηκε φαγητό – νοστιμότητα φασολάδα – σε όλους τους συμμετέχοντες στην ιερή πανήγυρη. Η δυνατή βροχή που έπεφτε κατά διαστήματα δεν κατάφερε να απομακρύνει τον κόσμο. Όσοι μπόρεσαν, παρακολούθησαν το ίδιο βράδυ, την κατανυκτική Ιερή Αγρυπνία που ακολούθησε.

Την κυριώνυμη ημέρα, τελέστηκαν πανηγυρικά δύο Θείες Λειτουργίες. Την πρώτη την τέλεσε ο Προϊστάμενος του Ιερού Ναού μας, με ιερείς της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ενώ το θείο λόγο κήρυξε ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης Αμβρόσιος Σταμπλιάκας, ο οποίος αναφέρθηκε στη σημασία της εορτής. Την δεύτερη Θεία Λειτουργία τέλεσε ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης Αντώνιος Πακαλίδης, μαζί με ιερείς της Μητροπόλεως. Στην ομιλία του αναφέρθηκε στο μεγάλο γεγονός της Μεταμορφώσεως. Στο τέλος κάθε Θείας Λειτουργίας, ευλογήθηκαν και μοιράστηκαν οι καρποί της αμπέλου δηλαδή σταφύλια.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας, τελέστηκε ο μεθέορτος Εσπερινός, η Ιερή Παράκληση της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος και η Λιτάνευση της Εφεστίου Εικόνας στους δρόμους

της ενορίας. Την επόμενη μέρα, στις 7 Αυγούστου, μετά την Παράκληση της Θεοτόκου, πραγματοποιήθηκε Ιερό Ευχέλαιο, «εις ἴασιν ψυχῆς καί σώματος».

Την Πέμπτη 13 του μηνός, ημέρα της απόδοσης της εορτής της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, μετά τη Θεία Λειτουργία, έγινε η επαναφορά της Εφεστίου Εικόνας, εντός του Ιερού Βήματος ως Βηματάρισσας, απ' όπου είχε βγει από το προσκυνητάριο στις 2 του μηνός.

Την παραμονή του Δεκαπενταγούστου τελέστηκαν ο Εσπερινός, ο Επιτάφιος και τα εγκώμια της Παναγίας. Ανήμερα τελέστηκαν δύο Θείες Λειτουργίες. Κοιμήθηκε η Ἀχραντη και κάναμε την Ἁγια Κοίμησή Της, γιορτή, πανήγυρη, χαρά, ύμνο, δοξολογία! Διότι «ἐν τῇ κοιμήσει τόν κόσμον οὐ κατέλειπε»!

Αποχαιρετήσαμε τον Αύγουστο και πάλι με τη βοήθεια του Θεού, βρεθήκαμε στην αρχή του εκκλησιαστικού χρόνου. Ὅπως ένας μεγάλος ποταμός που τρέχει και κυλά, κυλά ο χρόνος, διατρέχει τον κύκλο και επανέρχεται στο ίδιο σημείο.

Την 1 Σεπτεμβρίου, αρχή της Ινδίκτου. Τελέστηκαν ο Ὁρθρος, η Θεία Λειτουργία και ο Αγιασμός. Εάν όντως επιθυμούμε να διέλθουμε το εκκλησιαστικό έτος καλά, θα πρέπει να ζήσουμε μέσα στα πλαίσια της εκκλησιαστικής ζωής με ειρήνη και μετάνοια, για να έχουμε μέσα μας τη

χάρη και την ευλογία του Κυρίου μας.

Στην καρδιά του Σεπτεμβρίου, στις 14 του μηνός η εκκλησία μας, όρισε να εορτάζεται η Ὑψωση του Τίμιου Σταυρού. Τελέστηκαν Αγρυπνία την παραμονή, ενώ ανήμερα, δύο Θείες Λειτουργίες, ώστε να μπορέσουν να έρθουν οι πιστοί τηρώντας τις αποστάσεις που επιβάλλει το κράτος. Στρέψαμε το βλέμμα μας ευλαβικά στο Ζωηφόρο Σταυρό, τον οποίο η εκκλησία ύψωσε με ιδιαίτερη καύχηση.

Αν το φθινόπωρο με τη σκυθρωπότητα, τα κιτρινωμένα φύλλα είναι το πέσιμο μιας δόξας, ο Σταυρός είναι η δόξα του Θεού! «Η ωραιότης τῆς Ἐκκλησίας, τό στήριγμα τῶν πιστῶν». Γι' αυτό και τον φορούμε όλοι. Η Εκκλησία τον ύψωσε θριαμβευτικά μέσα σε βασιλικούς και τον έρανε με μύρα. Ο σιωπηλός Σταυρός είναι η δύναμη που κραυγάζει, πηγή για θείο έλεος!

Αν από τα παλιά χρόνια, από την εποχή του Μωυσή ακόμη, των Αποστόλων ή του Βυζαντίου, ο Τίμιος Σταυρός, έδινε ελπίδα, θάρρος στον άνθρωπο, στους σημερινούς ταραγμένους καιρούς μας, αποκτά ιδιαίτερο νόημα.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας, τελέστηκε μετά τον Εσπερινό, η Ακολουθία των Χαιρετισμών του Τίμιου Σταυρού.

*Επιμέλεια
Δομνίκη Νικολοπούλου*

Με αλεύρι και μεράκι!

ΚΟΥΛΟΥΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ!

ΥΛΙΚΑ: για 22 κουλούρια μικρά (40 γρ.)

- 300 γρ. χλιαρό νερό (100+200)
- φακελάκι ξηρη μαγιά (9 γρ.)
- 550 γρ. αλεύρι γ.ο.χ.(50+500)
- 60 γρ. μέλι + 1 κ.σ. για το τέλος
- μισό κ.γ. αλάτι
- σουσάμι

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Σε ένα μπολ βάζουμε τα 100 γρ. νερού, τη μαγιά, 50 γρ. από το αλεύρι και ανακατεύουμε. Αφήνουμε στην άκρη για 5 λεπτά. Στον κάδο του μίξερ βάζουμε το υπόλοιπο νερό (200 γρ.), το μέλι, τη μαγιά, το αλάτι, το υπόλοιπο αλεύρι (500) και ζυμώνουμε για 5 λεπτά. Αφήνουμε στην άκρη για μια ωρίτσα να φουσκώσει το ζυμάρι! Χωρίζουμε τη ζύμη σε μπαλάκια των 40 γρ. (για μικρά κουλούρια). Βάζουμε σε ένα μπολ νερό από τη βρύση (περίπου μισό λίτρο). Διαλύουμε μέσα ένα 1 κ.σ. μέλι. Σε ένα άλλο μπολ βάζουμε το σουσάμι. Πλάθουμε την κάθε μπαλίτσα ζύμης σε ένα λεπτό κορδόνι και έπειτα ενώνουμε τις άκρες του. Βουτάμε το κουλούρι στο νερόμελο και μετά στο σουσάμι. Τα τοποθετούμε σε ταψί με λαδόκολλα. Φροντίζουμε να υπάρχει απόσταση μεταξύ τους! Τα αφήνουμε να φουσκώσουν για μισή ώρα. Ψήνουμε σε προθερμασμένο φούρνο στους 200 βαθμούς κελσίου, στον αέρα .Περίπου 15 λεπτά, ανάλογα το φούρνο.

Επιμέλεια
Ευαγγελία Κατραμίδου

ΜΕ ΜΙΑ ΒΑΛΙΤΣΑ ΣΤΟ ΧΕΡΙ...

ΛΟΝΔΙΝΟ

Ετοιμαστείτε.

Το Λονδίνο θα προκαλέσει τις προσδοκίες σας. Οι δυναμικές παραδόσεις της πρωτεύουσας της Βρετανίας, από την έφιππη Βασιλική Φρουρά μέχρι την Savile Row, την οδό με τους ξακουστούς ράφτες συνυπάρχουν με ένα συναρπαστικό πολιτιστικό μείγμα από τέχνες, ιδιαίτερες τοποθεσίες και εστιατόρια παγκόσμιας κλάσης.

Οι ίδιοι οι Λονδρέζοι ενώ εκτιμούν τα ωραία θέατρα της πόλης, τα δωρεάν μουσεία, τα πανέμορφα κτίρια και τις παραδόσεις γκρινιάζουν για όλα τα υπόλοιπα, από το τρομακτικά υψηλό κόστος ιδιοκτησίας και διαβίωσης μέχρι την φορολογία και την απόσυρση των κόκκινων λεοφορείων. Όμως, στην πραγματικότητα, γνωρίζουν ότι ζουν στη μεγαλύτερη και πιο ζωντανή πόλη του κόσμου. Άλλωστε, γι' αυτό το λόγο ανάμεσα στους κατοίκους της πόλης έχουν υπάρξει σπουδαίες προσωπικότητες όπως ο Ζίγκμουντ Φρόυντ, ιδρυτής της ψυχα-

νάλυσης, ο Κάρολος Ντίκενς, ο μεγάλος αυτός βικτωριανός μυθιστοριογράφος, ο Σέρλοκ Χολμς, ο διάσημος ντετέκτιβ – αν και αποκύημα της φαντασίας του Κόναν Ντόιλ, και πολλοί άλλοι.

Μία από τις χαρές του Λονδίνου είναι η αφθονία των γαστρονομικών επιλογών. Για ιστορικούς λόγους, η ινδική κουζίνα είναι ευρέως διαθέσιμη (το κάρι θεωρείται εθνικό φαγητό), αλλά οι ασιατικές κουζίνες σε γενικές γραμμές είναι πολύ δημοφιλείς: κινέζικα, ταϊλανδέζικα, γιαπωνέζικα και κορεάτικα εστιατόρια υπάρχουν πάρα πολλά, καθώς και μαγαζιά που αναμειγνύουν στην κουζίνα τους γεύσεις από διάφορα μέρη της Ασίας. Οι κουζίνες της ηπειρωτικής Ευρώπης – γαλλική, ιταλική, ισπανική, ελληνική, σκανδιναβική – είναι επίσης αγαπημένες, με πολλά αριστοκρατικά, σύγχρονα ευρωπαϊκά εστιατόρια.

Στο Γουεστμίνστερ, χτυπά η καρδιά της πολιτικής σκηνής του Λονδίνου και ο αέρας του μεγαλείου του είναι ανάλογος. Στις επίσημες τελετές βλέπει κανείς κονβόι από χρυσοποίκιλτες άμαξες, λα-

μπρές παρελάσεις, και κατά την έναρξη της κοινοβουλευτικής περιόδου, έναν μαυροντυμένο άντρα να χτυπά την εξώθυρα με βασιλικό σκήπτρο. Οι τουρίστες συρρέουν για να θαυμάσουν το νεογοτθικού ρυθμού Κοινοβούλιο αλλά κυρίως τα Ανακτορα του Μπάκιγχαμ, την πιο διάσημη κατοικία του Λονδίνου και ένα από τα πλέον αναγνωρίσιμα ορόσημα της πόλης που χτίστηκε γύρω στα 1705 και ολοκληρώθηκε το 1840. Οι φρουροί των Ανακτόρων (πεζικάριοι του Συντάγματος του Βασιλικού Οίκου), με τη γνωστή κόκκινη στολή και το ψηλό καπέλο τους από γούνα αρκούδας, αλλάζουν φρουρά στις 11:30 κάθε πρωί. Εξαιρετικά δημοφιλής αυτή η τελετή διαρκεί περίπου μισή ώρα με το πλήθος να στέκεται έξω από τις μπάρες. Οι φρουροί παρελαύνουν προς τα Ανάκτορα από τον κοντινό στρατώνα του Ουέλινγκτον.

Στο κέντρο του Γουέστ Εντ – τη γεωγραφική, πολιτιστική και κοινωνική καρδιά του Λονδίνου – η περιοχή γύρω από την Εθνική Πινακοθήκη, όπου φυλάσσονται οι σημαντικότερες συλλογές τέχνης, και το Κόβεντ Γκάρντεν είναι από τα σημαντικότερα αξιοθέατα του Λονδίνου και η πιο πολυσύχναστη της πόλης. Εδώ συγκεντρώνονται ιστορικά μνημεία, κομψά εστιατόρια και εξαιρετικές επιλογές ψυχαγωγίας. Το Κόβεντ Γκάρντεν είναι η πρώτη προσχεδιασμένη πλατεία της πρωτεύουσας που διαμορφώθηκε τον 17^ο αιώνα και ολοκληρώθηκε με την προσθήκη της Βασιλικής Λυρικής Σκηνής. Εξίσου γνωστή είναι και η μεγάλη πλατεία Τραφάλγκαρ, μνημείο νίκης του Βασιλικού Ναυτικού επί του γαλλικού και ισπανικού στόλου το 1805 στην ομώνυμη μάχη.

Στο Μπλούσμπερι από την άλλη, θα

συναντήσουμε το περίφημο Βρετανικό Μουσείο που δέχεται κατά μέσο όρο 5,5 εκατ. επισκέπτες ετησίως. Το παλαιότερο μουσείο στον κόσμο διαθέτει πάνω από 6 εκατ. εκθέματα και αποτελεί μια συναρπαστική περιπλάνηση στους πολιτισμούς, καλύπτοντας μια περίοδο 1.800.000 ετών. Στα σπουδαιότερα εκθέματα του μουσείου συγκαταλέγονται και τα Μάρμαρα του Παρθενώνα, που προέρχονται από τον γλυπτό διάκοσμο του ναού. Η ζωφόρος θεωρείται ότι απεικονίζει τη μεγάλη πομπή στα Παναθήναια, ένα από τα μεγαλύτερα γεγονότα στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.

Δεν πρέπει, βέβαια, να παραλείψουμε και ένα ακόμη από τα σπουδαιότερα αξιοθέατα της πόλης, τον Πύργο του Λονδίνου, που ανά τους αιώνες έχει λειτουργήσει ως ανάκτορο, παρατηρητήριο, αποθήκη και νομισματοκοπείο. Το μεγάλο παραποτάμιο αυτό φρούριο το Λονδίνου είναι, όμως, γνωστότερο για το διαβόητο παρελθόν του ως φυλακή και τόπος εκτελέσεων.

Τέλος, το Σάουθμπανκ (νότια όχθη) φιλοξενεί μια σειρά αξιοθεάτων, ανάμεσα τους και το «Μάτι» του Λονδίνου, ένα καταπληκτικό κατασκευαστικό επίτευγμα, ο ψηλότερος αρθρωτός τροχός – παρατηρητήριο στον κόσμο που υψώνεται πάνω από τον Τάμεση και προσφέρει καταπληκτική θέα σε ολόκληρη την πόλη.

Το Λονδίνο, η πολιτική, οικονομική, και καλλιτεχνική πρωτεύουσα της Βρετανίας, δεν έχει ταίρι. Οτιδήποτε κι αν θελήσετε, μπορείτε να το βρείτε εδώ. Και είναι στο χέρι σας να το αρπάξετε και να το απολαύσετε.

*Επιμέλεια
Φωτεινή Γιαννοπούλου*

«Ανδρίζεσθε και κραταιούσθε»

Ο απόστολος Παύλος στην Α' προς Κορινθίους επιστολή δίνει την προτροπή «Γρηγορείτε, στήκετε εν τη πίστει, ανδρίζεσθε, κραταιούσθε» (Α Κορ 16,13). Ο απόστολος που έλιωσε τα πόδια του περπατώντας για τον Χριστό που διώχθηκε, φυλακίστηκε, υβρίστηκε ζητά από τον Χριστιανό να διαθέτει γενναιότητα και ανδρεία. Αυτές οι δύο αρετές εμπεριέχονται στις λέξεις «ανδρίζεσθε και κραταιούσθε». Η γενναιότητα και η ανδρεία είναι πνευματικά χαρίσματα και δώρα του Αγίου Πνεύματος. Με αυτές τις δύο αρετές ο άνθρωπος πλησιάζει τον Χριστό και μένει κοντά του αρνούμενος τα θέλητρα του κόσμου. Το Άγιο Πνεύμα προσφέρει τα δώρα Του στον άνθρωπο που έχει απαλλαγεί από την εμπιστοσύνη στις δικές του δυνάμεις και αφέθηκε στον Χριστό. Ένας τέτοιος άνθρωπος δεν υποκύπτει στις πιέσεις, στα βασανιστήρια, γιατί ηγάπησε τον Χριστόν παρά την δόξαν του κόσμου. Ένας τέτοιος άνθρωπος μένει προσηλωμένος στις αρχές και τις αξίες του. Ο κόσμος μπορεί να τον περιγέλα στην πραγματικότητα όμως τον θαυμάζει. Πολλά τα παραδείγματα στην Εκκλησία μας: Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός, Άγιος Γεώργιος, Άγιος Αλέξανδρος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Αυτά ήταν τα πρότυπα των προγόνων μας. Στις 5 Οκτωβρίου του 1912 η μικρή ασήμαντη Ελλάδα ύψωσε το ανάστημά της στις Μεγάλες Δυνάμεις που δεν ήθελαν τον ακρωτηριασμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και είπε ΟΧΙ!

Δεν υπέκυψε στους εκβιασμούς, στις πιέσεις και στις απειλές τους. Το Σεπτέμβριο του 1912 συμμετάχισε με τη Βουλγαρία, τη Σερβία, το Μαυροβούνιο και πολεμώντας θριαμβεύσε απελευθερώνοντας τη Μακεδονία και την Ήπειρο. Δεν ήταν μόνο οι Μεγάλες Δυνάμεις που μας πίεζαν. Και οι σύμμαχοι μας δεν μας πίστευαν, γιατί είχε προηγηθεί το «Μαύρο 1897» όπου ο ελληνικός στρατός υπέστη μία επονείδιστη ήττα από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Δέχτηκαν την Ελλάδα στη συμμαχία, γιατί διέθετε στόλο που θα μπορούσε να αποκλείσει τα οθωμανικά πλοία στα στενά. Αυτή η χώρα η ανυπόληπτη, η φτωχή κατάφερε μέσα σε 20 μέρες να φτάσει από τη Μελόυνα στη Θεσσαλονίκη. Μέχρι την άνοιξη του 1913 η Ελλάδα είχε διπλασιαστεί. Οι Έλληνες της Ρουμανίας, της Αμερικής, της Αιγύπτου τρέχουν να καταταγούν στον ελληνικό στρατό κινούμενοι όχι από έναν ανεδαφικό ενθουσιασμό, αλλά από τη συναίσθηση του χρέους. Τρέχουν να καταταγούν, για να έχουν την τιμή της συμμετοχής στον αγώνα για την εκπλήρωση των εθνικών πόθων. Η πίστη τους στον ιερό σκοπό έφερε αποτελέσματα μέσα σε λίγες μέρες. Ανδρίζεσθε και κραταιούσθε. Αυτά άκουσαν αυτά έβαλαν σε εφαρμογή οι Έλληνες του 1912.

Λίγα χρόνια αργότερα η Ελλάδα θα δεχόταν τις προκλητικές επιθέσεις μίας άλλης χώρας, της Ιταλίας. Η Ιταλία ισχυριζόταν πως διέθετε 8.000.000 λόγγες, δηλαδή στρατιώ-

τες, όσος σχεδόν ήταν ο ελληνικός πληθυσμός εκείνης της εποχής. Είναι βέβαιο πως διέθεταν συντριπτική υπεροπλία. Ενδεικτικά αναφέρεται πως το 1940 οι Ιταλοί διέθεταν 463 αεροσκάφη ενώ εμείς μόλις 79. Η χώρα είχε περάσει μία μακρά οικονομική κρίση ενώ η Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 είχε αφήσει ανεξίτηλο το αποτύπωμά της. Και πάλι αυτή η φτώχη και ανυπόληπτη χώρα θα σηκώσει το βάρος του πολέμου και θα αποκαταστήσει την τιμή της Ευρώπης. Οι Έλληνες στρατιώτες φεύγουν για το μέτωπο τραγουδώντας. 7 μήνες κρατούν τους Ιταλούς, 7 μήνες η Ευρώπη ανασαίνει. Ας σημειωθεί πως για την κατάληψη της Γαλλίας ο Άξονας χρειάστηκε 45 ημέρες, παρά τη στρατιωτική βοήθεια που της εδόθη με την εκεί παρουσία ισχυρών Αγγλικών δυνάμεων, του Βελγίου 18 ημέρες, της Ολλανδίας 5 ημέρες, ενώ η Δανία υπέκυψε σε 12 ώρες και οι Αυστρία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Ρουμανία και Αλβανία προσεχώρησαν ή παραδόθηκαν αμαχητί. Για 7 μήνες οι Έλληνες στρατιώτες πολεμούν όχι μόνο με τους Ιταλούς αλλά και με το φοβερό κρύο, την πείνα, τις στερήσεις. Και κάνουν το θαύμα: διώχνουν τον εισβολέα εκτός των ελληνικών συνόρων, για να τον καταδιώξουν στη συνέχεια εντός του εδάφους της Βορείου Ηπείρου. Ο κόσμος όλος υποκλίνεται στην ελληνική ψυχή:

- «Μέχρι τώρα λέγαμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες. Τώρα θα λέμε ότι οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες». Ουίνστον Τσόρτσιλ
- «Ευγνωμονώ τον ελληνικό λαό του οποίου η αντίσταση έκρινε τον

Β Παγκόσμιο Πόλεμο». Ιωσήφ Στάλιν

- «Όταν όλος ο κόσμος είχε χάσει κάθε ελπίδα, ο Ελληνικός λαός τόλμησε να αμφισβητήσει το αήτητο του γερμανικού τέρατος αντιτάσσοντας το υπερήφανο πνεύμα της ελευθερίας». Φραγκλίνος Ρούζβελτ. 10/6/1943
- «Χάριν της ιστορικής αλήθειας οφείλω να πω ότι μόνον οι Έλληνες από όλους τους αντιπάλους οι οποίοι με αντιμετώπισαν πολέμησαν με παράτολμο θάρρος και ύψιστη περιφρόνηση προς το θάνατο». Αδόλφος Χίτλερ

Ο Χίτλερ λέει αλήθεια. Η Ελλάδα έχασε το 10% του πληθυσμού της (περίπου 750.000), η Σοβιετική ένωση 2,8%, Ολλανδία 2,2%, Γαλλία 2%, Πολωνία 1,8%, Γιουγκοσλαβία 1,7% και Βέλγιο 1,5%. Ανδρίζεσθε και κραταιούσθε. Αυτά άκουσαν αυτά έβαλαν σε εφαρμογή οι Έλληνες του 1940.

Μακάρι να μην χρειαστεί να ζήσουμε ανάλογες καταστάσεις, αλλά ίσως κάποια στιγμή έρθει και η δική μας σειρά. Άραγε εμείς θα πούμε ανδρίζεσθε και κραταιούσθε; «Βοήθησε με Κύριε να μην ντροπιαστώ σήμερα» αυτή η σύντομη προσευχή ενός ορθόδοξου ιερέα είναι οδοδείκτης. Ας έχουμε κατά νου πως κερδίσαμε το σεβασμό της Ιστορίας όταν είπαμε ΟΧΙ. Τα ΟΧΙ των Ελλήνων «είναι αποδείξεις της ακράδαντης θέλησης του Ελληνισμού να επιζήσει και να διεκδικήσει τη θέση του ανάμεσα στους λαούς». (Παπαδημητρίου Γ.)

Επιμέλεια
Μαρία Ψωμά

